

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/9/2019
Identifikačné číslo spisu: 6616215285
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2021
Meno a priezvisko: Mgr. Dušan Čimo
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6616215285.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, proti žalovanému Z. Z., trvale bytom v F., J. E. X/X, o zaplatenie 4.324,49 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9 Csp 172/2016, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2018 sp. zn. 17 Co 209/2017, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 13. júna 2018 sp. zn. 17 Co 209/2017 z r u š u j e a v e c v r a c i a tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9 Csp 172/2016-63 z 31. marca 2017 I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 7.570,09 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % zo sumy 4.324,49 € od 24. októbra 2016 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; II. vo zvyšku žalobu o zaplatenie úroku vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 € od 24. októbra 2016 do zaplatenia, zamietol; III. žalobkyňi priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanoveniami § 52, § 53 ods. 9, § 517 ods. 1, 2 a § 565 Občianskeho zákonníka, ďalej § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovení § 497, § 499 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobkyňa nárok uplatnila titulom zmluvy o spotrebnom úvere č. 603 959 uzavretej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 23. júla 2012, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský bezúčelový úver vo výške 5.000 €, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach vo výške 120,50 €. Žalobkyňa na základe výzvy na predčasné splatenie úveru, rozhodla, o zosplatnení úveru dňa 3. decembra 2013, a zároveň vyzvala žalovaného na zaplatenie splatnej pohľadávky s príslušenstvom, ktorá bola ku 11. novembru 2013 vyčíslená na 4.561,48 € najneskôr do 2. decembra 2013. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákonov č. 87/2017 Z. z. a č. 350/2018 Z. z., ďalej len „C. s. p.“).

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie

žalobkyne rozsudkom z 13. júna 2018 sp. zn. 17 Co 209/2017 I. rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a II. žalovanému nepriznal voči žalobkyni právo na náhradu trov odvolacieho konania. Dôvodom podaného odvolania žalobkyne bol jej nesúhlas s právnym názorom súdu prvej inštancie, že „dohodnuté zmluvné úroky z úveru patria žalobcovi len do splatnosti dlhu. Po splatnosti dlhu nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, povinnosť platiť dohodnuté úroky z úveru zaniká a žalobca má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru“. Odvolací súd uviedol, že zo žaloby ani rozhodnutia súdu prvej inštancie nebolo zrejmé, ako žalobca dospel k výpočtu v konaní uplatňovanej pohľadávky a z tohto dôvodu opakovane uznesením č. k. 17 Co 209/2017-91 z 15.03.2018 a uznesením č. k. 17 Co 209/2017-113 z 17.05.2018 vyzval žalobkyňu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline o doplnenie skutkových tvrdení a predloženie listinných dôkazov za účelom objasnenia predmetu sporu. Reakciou žalobkyne na výzvy odvolacieho súdu bolo iba doručenie kópie rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 138/2017 z 27.03.2018 so sprievodným textom: „V právnej veci Prima banka Slovensko, a.s. (do 31.07.2017 Sberbank Slovensko, a.s.) c/a Z. Z. o zaplatenie 4.324,49 € s prísl. Vám v prílohe zasielame aktuálny rozsudok Krajského súdu v Bratislave, ktorý potvrdzuje právny názor žalobcu“. Bez odpovede žalobcu na výzvu odvolacieho súdu o doplnenie skutkových tvrdení podľa § 150 ods. 1, 2 C. s. p. nepovažoval za potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie, a preto nenariadil vo veci odvolacie pojednávanie, rozhodol bez nariadenia pojednávania vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Skutkový stav zistený súdom prvej inštancie podľa odvolacieho súdu neodôvodňoval záver, že by žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť zmluvné úroky vo výške 15,59 % zo sumy 4.324,49 €, keď nebolo preukázané, že práve táto suma má predstavovať nesplatenú časť úveru poskytnutého žalobkyňou žalovanému, preto za tejto procesnej situácie nebolo potrebné riešiť žalobkyňou v odvolaní nastolenú otázku, či vzniká žalovanému povinnosť zaplatiť zmluvné úroky aj po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru pre porušenie povinností dlžníkom. Dodal, že k riešeniu tejto otázky by pristúpil odvolací súd len v prípade, ak by žalobkyňa v zmysle výzvy odvolacieho súdu doplnila skutkové tvrdenia tak, aby bolo zrejmé, z čoho a prečo práve od dátumu 24. októbra 2016 požaduje žalobkyňa zaplatenie úrokov až do zaplatenia sumy 4.324,49 €. Podľa § 387 ods. 1 C. s. p. v spojení s článkom 16 ods. 3 C. s. p. potvrdil aj výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania v rozsahu 100 % z dôvodu, že opravný prostriedok proti rozsudku súdu prvej inštancie žalovaný dotknutý výrokom o trovách konania, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania, aj keď bol v spore iba čiastočne úspešný, nepodal. V konaní o opravnom prostriedku a v ďalšom konaní nemôže byť podľa článku 16 ods. 3 C. s. p. rozhodnuté nepriaznivejšie pre stranu, ktorá opravný prostriedok uplatnila. V odvolacom konaní sa za úspešnú stranu sporu v zmysle § 255 C. s. p. považoval žalovaný, a i keď bol žalovaný plne úspešný v odvolacom konaní, náhradu trov odvolacieho konania žalovanému odvolací súd nepriznal z dôvodu, že mu v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) a z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. (rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci a záviselo od posúdenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená). Dovolateľka vo vzťahu k porušeniu jej procesného práva odvolacím súdom v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p. zásadne namietala nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý pri rozhodovaní o odvolaní zjavne opomenul nevyhnutnosť aplikácie § 110 ods. 1 C. s. p. Uviedla, že napriek (nepravdivému) tvrdeniu odvolacieho súdu, nebola advokátovi žalobkyne doručená žiadna výzva na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie listinných dôkazov. Odvolací súd si nesplnil zákonnú povinnosť doručovať písomnosti advokátovi žalobkyne, v dôsledku čoho vydal pre žalobkyňu nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie, čím bol jeho postup v rozpore s princípmi právnej istoty a legality. Zároveň namietala, že právny názor odvolacieho súdu neobstojí v súlade s § 379 C. s. p., keď odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, preto sa odvolací súd v odvolacom konaní nemal vôbec zaoberať otázkou čo tvorí istinu, či naozaj ide len o dlžnú sumu úveru alebo je v tejto sume započítaný už aj zmluvný úrok alebo úrok z omeškania, za aké časové obdobie, či v tej sume nie sú započítané poplatky. Keďže žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie jednoznačne uviedol, že istina

pohľadávky zo zmluvy o spotrebnom úvere č. 603 959 predstavuje 4.324,49 €, v zmysle § 151 ods. 1 C. s. p. išlo o nesporné skutkové tvrdenie z ktorého mal vychádzať aj odvolací súd. Žalovaný sa vo veci nevyjadril, ani nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by spochybnil žalobkyňou uplatnené nároky. Napriek tomu, že žalovaný nerealizoval žiadnu procesnú obranu počas celého konania, odvolací súd podľa dovolateľky „suploval“ obranu žalovaného nad mieru ustanovenú zákonom, napriek existencii tzv. ochrany slabšej strany, dovolateľka uvádza, že takáto ochrana nie je absolútna a osobitné ustanovenia o dokazovaní podľa § 295 a nasl. C. s. p. vymedzujú hranice prípadnej aktivity súdu. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. odôvodnila tým, že mala za to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi do volacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to: „či v prípade spotrebiteľského úveru má veriteľ nárok na zaplatenie (zmluvného) úroku od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení úveru“. Poukázala na ustanovenie § 502 a § 503 Obchodného zákonníka, a to, že legitímnosť žalobkyňou uplatneného nároku na zaplatenie úrokov vyplýva zo samotného zákonného znenia, bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že o napadnutom výroku o zamietnutí časti žaloby rozhodne tak, že aj v tejto časti žalobe vyhovie a žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobkyni úrok vo výške 15,59 % ročne zo sumy 4.324,49 € od 24. októbra 2016 do zaplatenia a prizná žalobkyni nárok na náhradu odvolacieho ako aj odvolacieho konania.

4. Žalovaný sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

6. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

7. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

9. Žalobkyňa vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. okrem nepredvídateľnosti a prekvapivosti rozhodnutia namietala nesprávny procesný postup krajského súdu, ktorý nezaslal právnomu zástupcovi žalobkyne výzvu na doplnenie skutkových tvrdení žalobkyne za účelom objasnenia predmetu sporu. Žalobkyňa je od 1. augusta 2017 právnym nástupcom pôvodnej žalobkyne Sberbank Slovensko, a.s. Právny zástupca žalobkyne, advokátska kancelária SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. bol splnomocnený 18. novembra 2016 (č.l. 4 spisu) pre celé konanie, a pretože tu došlo k zániku pôvodnej žalobkyne s prechodom jej práv a povinností na jej nástupkyňu, takéto splnomocnenie nezaniklo (§ 33b ods. 2 veta druhá Občianskeho zákonníka per analógiám).

10. Podľa § 110 ods. 1 C. s. p. ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osobne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku, ako aj procesné poučenia vydané súdom sa doručujú iba zástupcovi. Na tomto mieste je

potrebné tiež zodpovedať otázku, či môže dôjsť k účinnému doručeniu súdnej písomnosti, ak má strana zástupcu so splnomocnením pre celé konanie, zároveň nejde o situáciu predpokladanú v druhej vete prvého odseku a súd napriek tomu, že mal doručiť písomnosť zástupcovi, ju doručí len strane sporu, teda ju nedoručí zástupcovi tejto strany. Právna teória, ako aj judikatúra zastávajú názor, že v takomto prípade nejde o účinné doručenie, čo znamená, že súd nemôže považovať písomnosť za riadne doručenú, ak ju nedoručil splnomocnenému zástupcovi. Ide o procesný postup, ktorý je v rozpore so znením ustanovenia § 110 C. s. p. Doručenie písomnosti v takejto situácii však bude procesnoprávne irelevantné, t. j. bez právnych účinkov.

11. Z obsahu spisu mal dovolací súd za preukázané, že odvolací súd zasielal predmetné výzvy priamo žalobkyni napriek tomu, že k odvolaniu splnomocnenia pre celé konanie nedošlo. V súdnom spise sa nachádza potvrdenie o doručení (doručenka) o zaslaní uznesení č. k. 17 Co 209/2017-91 z 15. marca 2018 a č. k. 17 Co 209/2017-113 z 17. mája 2018 žalobkyni (č.l. 98 a 121 spisu). V danom prípade tak súd nepostupoval v súlade s ustanovením § 110 ods. 1 C. s. p. Na základe tejto „nečinnosti“ žalobkyne založil svoje rozhodnutie s tým, že ako dôvod nepriznania zmluvných úrokov vo výške 15,59 % zo sumy 4.324,49 € uviedol, že skutkový stav zistený súdom prvej inštancie neodôvodňuje záver, že by žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť zmluvné úroky, pretože podľa odvolacieho nebolo zistiteľné z čoho suma 4.324,49 € pozostáva.

12. Dovolací súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu základného práva dovolateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Postupom odvolacieho súdu, ktorý nedodrжал zákonný postup v zmysle § 110 ods. 1 C. s. p. došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Týmto nesprávnym procesným postupom odvolací súd znemožnil žalobkyni, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a žalobkyňa opodstatnene namietala dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ C. s. p.

13. Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 C. s. p.) a ďalej sa nezaoberal ostatnými dovolacími námietkami vo vzťahu k § 420 písm. f/ C. s. p., ani namietaným nesprávnym právnym posúdením vecí (§ 432, § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.). Postupoval v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu, ktorá sa ustálila na názore, že v prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (1 Cdo 166/2017, 2 Cdo 88/2017, 3 Cdo 146/2018, 4 Cdo 191/2018, 5 Cdo 29/2016, 8 Cdo 70/2017).

14. V novom rozhodnutí odvolací súd rozhodne znova o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.